Вища рада правосуддя
вул. Студентська, 12-а, м. Київ, Україна, 04050
E-mail: assistant@hcj.gov.ua

Скаржник:

Адвокат *Прізвище Ім'я По батькові*
Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю серія, №
*Адреса: *
*Номер телефону: +380 *
E-mail:

В інтересах:
Громадська організація "Честь і Нечесть"
*Адреса: *
*Номер телефону: +380 *
E-mail:

Інформація про суддю:

Євгенов Микита Олександрович
суддя Шевченківського районного суду м. Києва

Дисциплінарна скарга щодо судді

1. **Короткий виклад обставин:**

Євгенов Микита Олександрович є суддею Шевченківського районного суду м. Києва. Згідно з відомостями, наявними у ГО "Честь і Нечесть", існують достатні підстави для притягнення Євгенова М.О. до дисциплінарної відповідальності за ознаками дисциплінарних проступків, передбачених п. 3 та п. 5 ч. 1 ст. 106 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" (далі - ЗУ "Про судоустрій") з огляду на таке.

2. **Епізод 1**

2.1) Виклад обставин щодо застосування запобіжного заходу у кримінальному провадженні № 12024991110020025:

20.06.2024 слідчий суддя Шевченківського районного суду м. Києва Євгенов М.О. розглянув клопотання про застосування до підозрюваної у вчиненні злочинів, передбачених ч. 5 ст. 191 та ч. 3 ст. 15, ч. 2 ст. 201 КК України, Задніпровської О.М. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою з альтернативою застави 2 млн грн у кримінальному провадженні №12024991110020025. Суд відмовив у задоволенні клопотання та застосував нічний домашній арешт з електронним браслетом, визнавши тримання під вартою непропорційним.

Однак в ухвалі від 20.06.2024 Євгенов М.О. у мотивувальній частині послався на рішення ЄСПЛ «Croissant v. France» від 13.05.2024 із цитуванням частини рішення: *"Суд нагадує, що застосування запобіжних заходів, пов'язаних з обмеженням свободи, повинне відповідати принципу раціональності. За відсутності конкретних і достатніх підстав, які б свідчили про реальний ризик переховування чи перешкоджання кримінальному провадженню, національні суди зобов'язані надавати перевагу*

альтернативним заходам, що забезпечують належну процесуальну поведінку особи (Croissant v. France, § 68)”.

Водночас, зазначене рішення ЄСПЛ в офіційній базі даних Суду HUDOC відсутнє та в дійсності не існує, що може свідчити про використання суддею засобів штучного інтелекту (далі - ШІ) при ухваленні рішень.

24.06.2024 анонімний телеграм-канал «Корупційний фронт» повідомив, що суддя Євгенов М.О. послався в ухвалі на неіснуюче рішення ЄСПЛ, скопійоване із заперечень адвоката. Того ж дня прокуратура оскаржила ухвалу від 20.06.2024 до Київського апеляційного суду.

25.06.2024, наступного дня після появи публікації та подання апеляційної скарги, суддя Євгенов М.О. постановив ухвалу про виправлення описки в ухвалі від 20.06.2024, якою вилучив з мотивувальної частини речення, що містили посилання на рішення «Croissant v. France». В ухвалі суддя зазначив, що посилання «помилково було здійснено» під час «технічного опрацювання тексту» та «не впливало на зміст висновків суду».

27.06.2024 Київський апеляційний суд залишив апеляційну скаргу прокуратури без задоволення, а ухвалу від 20.06.2024 про обрання Задніпровській О.М. запобіжного заходу — без змін, визнавши її законною та обґрунтованою. Разом з тим, суддя апеляційної інстанції Антипенко О.А. виклала окрему думку, в якій не погодилась із тим, що колегія не постановила окремої ухвали щодо звернення до Вищої ради правосуддя для вирішення питання про притягнення судді Євгенова М.О. до дисциплінарної відповідальності, оскільки, на її переконання, посилання на неіснуючий прецедент ЄСПЛ свідчить про грубу недбалість судді та щонайменше неналежне ставлення до службових обов'язків, чим завдано шкоди авторитету правосуддя.

Крім того, 24.03.2025 суддя Євгенов М.О. в мережі «Facebook» публічно прокоментував допис громадської організації «Честь і Нечесть», що стосувався обставин винесення суддею Євгеновим М.О. своїх рішень з використанням ШІ. У своєму коментарі суддя зазначив: «*А от ця історія про «вигадану практику ЄСПЛ» — це взагалі не до мене питання. Це до шановних адвокатів, та як вони готують свої процесуальні документи*» та «*з тим навантаженням, яке сьогодні є в нашому суді, фізично неможливо верифікувати кожну цитату в кожному документі. Тим більше другорядні посилання «для краси»*». Вказаний коментар судді розміщено у відкритому доступі та є загальнодоступним.

2.2) Ознаки дисциплінарного проступку за п. 3 ч. 1 ст. 106 ЗУ “Про судоустрій”:
Вважаємо, що факт включення суддею до мотивувальної частини ухвали посилання на неіснуюче рішення ЄСПЛ «Croissant v. France» без перевірки його наявності в офіційній базі та без самостійної верифікації аргументів адвоката свідчить про грубу недбалість і неналежне виконання обов’язків судді, що є порушенням стандартів здійснення правосуддя та є ознаками дисциплінарного проступку, передбаченого п. 3 ч. 1 ст. 106 ЗУ “Про судоустрій”, як поведінка, що підриває авторитет правосуддя.

Як визначено п. 2 ч. 7 ст. 56 ЗУ “Про судоустрій”, суддя зобов’язаний дотримуватися правил суддівської етики, у тому числі виявляти та підтримувати високі стандарти

поведінки у будь-якій діяльності з метою укріплення суспільної довіри до суду, забезпечення впевненості суспільства в чесності та непідкупності суддів.

Згідно зі статтями 3, 6 Кодексу суддівської етики суддя має докладати зусиль, щоб на думку звичайної розсудливої людини (законослухняної людини, яка, будучи достатньою мірою поінформованою про факти та процеси, що відбуваються, об'єктивно сприймає інформацію та обставини зі сторони) його поведінка відповідала високому статусу посади та не викликала обґрунтованих сумнівів у його доброчесності. Суддя повинен здійснювати правосуддя незалежно, виходячи виключно з обставин, установлених під час розгляду справи, за своїм внутрішнім переконанням, керуючись верховенством права, що є гарантією справедливого розгляду справи в суді, незважаючи на будь-які зовнішні втручання, впливи, стимули, загрози або публічну критику.

Відповідно до ст. 12, 21 Кодексу суддівської етики суддя повинен проявляти стриманість, виваженість, обачність та поміркованість у висловленні своїх поглядів і думок за будь-яких обставин. Суддя не може робити публічних заяв та/або коментарів, які компрометують звання судді або підривають авторитет правосуддя. Суддя може розміщувати, коментувати лише ту інформацію, використання якої не завдає шкоди авторитету судді та судової влади.

За змістом пунктів 60, 61 Висновку № 3 (2002) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи щодо принципів та правил, які регулюють професійну поведінку суддів, зокрема питання етики, несумісної поведінки та безсторонності (далі - Висновок КРЄС), кожний окремий суддя повинен робити все можливе для підтримання судової незалежності на інституційному та особистому рівнях; судді повинні поводитися гідно при виконанні посадових обов`язків та в особистому житті (пункт 50 Висновку КРЄС).

Відповідно до Бангалорських принципів поведінки суддів від 19.05.2006, дотримання етичних норм, демонстрація дотримання етичних норм є невід'ємною частиною діяльності суддів. Суддя виявляє та підтримує високі стандарти поведінки суддів з метою укріплення суспільної довіри до судових органів, що має першочергове значення для підтримки незалежності судових органів.

Відповідно до висновків, викладених у Постанові Великої Палати Верховного Суду від 12.02.2026 у справі № 990SCGC/43/25, суддя має усвідомлювати, що він представляє судову владу, та не допускати зі свого боку поведінки, що може зашкодити авторитету правосуддя. Суддя повинен поважати закон, дотримуватися його та за будь-яких обставин дбати про те, щоб його дії сприяли зміцненню суспільної довіри до судових органів. Недотримання суддею моральних засад суспільства призводить до зниження його авторитету, робить таку поведінку незрозумілою для суспільства, внаслідок чого можуть виникати сумніви щодо незалежності та справедливості суду (пункти 124-128).

У постанові Пленуму Верховного Суду від 18 вересня 2020 року № 13 «Про деякі аспекти незалежності та підзвітності судової гілки влади» зазначено: «Авторитет судової влади залежить від дій кожного судді.

Так, статтею 17 Закону України “Про виконання рішень та застосування практики ЄСПЛ” встановлено, що суди застосовують при розгляді справ Конвенцію та практику ЄСПЛ як джерело права. При цьому, відповідно до п.п. 2, 3 ст. 18 цього Закону, для

цілей посилання на Рішення та ухвали ЄСПЛ суди використовують переклади текстів рішень ЄСПЛ (далі - переклад), надруковані у виданні "Урядовий кур'єр". У разі відсутності перекладу Рішення та ухвали ЄСПЛ суд користується оригінальним текстом.

Проте, в офіційній базі HUDOC, яка надає доступ до рішень ЄСПЛ, відсутні відомості про справу Croissant v. France від 13.05.2024, яке згадується в ухвалі Євгенова М.О. від 20.06.2024. Відтак, жодного перекладу цього рішення немає і у виданні "Урядовий кур'єр" і в будь-яких інших джерелах.

Таким чином, суддя Євгенов М.О. порушив закон щодо порядку застосування практики ЄСПЛ як джерела права при ухваленні рішення, що свідчить про недбалість і неналежне виконання обов'язків судді.

Більше того, коментуючи допис ГО "Честь і Нечесть" у соціальній мережі Facebook, Євгенов М.О. фактично переклав відповідальність за використання неіснуючих рішень ЄСПЛ на адвокатів. Вказане свідчить про небажання судді усвідомити власну процесуальну відповідальність за зміст судового рішення, а публічне поширення суддею у соціальних мережах коментарів, у яких фактично виправдовується використання неперевірених джерел у судових рішеннях підриває довіру суспільства до суду та дискредитує авторитет правосуддя.

Публічне відречення від відповідальності за зміст власного рішення безпосередньо підриває уявлення суспільства про суддю як автора й відповідального за свій акт. Авторитет правосуддя, за визначенням ЄСПЛ у справі *Morice v. France* від 23 квітня 2015 року (заява № 29369/10), включає «*ідею, що суспільство в цілому поважає суди і впевнене в їх можливості виконувати свої функції*».

При цьому, для кваліфікації проступку не має значення, яким саме шляхом неіснуюче рішення ЄСПЛ потрапило до ухвали — через «галюцинації» ШІ чи через некритичне запозичення з процесуального документа адвоката. Верховний Суд у Постанові від 15.01.2026 у справі № 240/14153/24 визначив «галюцинування» як «*феномен, за якого результат роботи системи генеративного ШІ містить неточну або хибну інформацію, що оманливо представлена як достовірна*». Незалежно від джерела — суддя підписав офіційний акт з неіснуючим правовим посиланням, не перевіривши його достовірності. Відповідальність судді від цього не змінюється.

Зазначені висловлювання спричинили значний негативний суспільний резонанс. Велика Палата Верховного Суду у постанові від 13.06.2024 у справі № 990SCGC/2/24 (п. 145) визначила, що проступок за п. 3 охоплює поведінку, «*що викликає негативний суспільний резонанс, компрометує весь суддівський корпус, здатна поставити під сумнів незалежність, неупередженість, об'єктивність правосуддя і підірвати довіру до суду*». Наведені кількісні показники є прямим і задокументованим підтвердженням настання саме такого наслідку.

Таким чином, сукупність наведених обставин свідчить про наявність у діях судді ознак дисциплінарного проступку, передбаченого п. 3 ч. 1 ст. 106 ЗУ "Про судоустрій", а саме допущення поведінки, що порочить звання судді та підриває авторитет правосуддя.

3. Епізод 2

3.1) Фактичні обставини у справі №761/27027/23:
14.03.2025 у справі № 761/27027/23 Шевченківський районний суд м. Києва колегією у складі судді-доповідача Євгенова М.О. та суддів Жартовської А.О. і Перебийноса В.В. завершили розгляд справи за обвинуваченням колишнього президента підприємства «Оріонтех» Коваленка О.І. у вчиненні злочинів передбачених ч. 3 ст. 27, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 111-2 (пособництво державі-агресору), ч. 3 ст. 27, ч. 2 ст. 28, ч. 1 ст. 114-1 (перешкоджання законній діяльності Збройних сил України) КК України. За версією обвинувачення, фігуранти постачали авіаційні компоненти до РФ та на підприємства, підконтрольні бойовикам «ДНР», через іноземну компанію-посередника.

Після завершення судового розгляду та виходу колегії суддів до нарадчої кімнати, 18.03.2025 в спеціалізованому виданні про технології і штучний інтелект «UAI» була опублікована стаття про деякі діалоги українських користувачів з JUNE (сервіс генеративного штучного інтелекту; далі - ШІ або JUNE), які були проіндексовані пошуковою системою Google та стали публічно доступними. Автори публікації зазначили, що доступність діалогів з JUNE у пошуковій видачі Google стала можливою внаслідок активації користувачами опції «Make it discoverable», що створило публічні посилання на відповідні розмови.

В одному з діалогів особа, ідентифікована журналістами як суддя у справі Коваленка, просила ШІ надати аргументи для обґрунтування обвинувального вироку та переконання колег у нарадчій кімнаті щодо застосування ст. 111-2 і 114-1 КК України. Так, можна ідентифікувати, що цей суддя – це Євгенов М.О., а обставини справи Коваленка збігаються із запитами до ШІ: збіг деталей справи Коваленка, «спеціалізовані авіаційні компоненти» та їх передача в ДНР, лише одне підприємство в Україні виготовляє такі компоненти, кваліфікація злочину тощо). Так, у вказаному діалозі, зокрема, зазначаються такі запити до ШІ:

- *“Я готую обвинувальний вирок і в мене виникла суперечка з іншими суддями щодо статті 114-1 Кримінального кодексу України»;*
- *“Ми в нарадчій кімнаті прямо зараз. Один суддя хоче виправдати по 114-1, а інша виправдати ще й по 111-2. Дай короткі тези без «води» чому обидві ці статті треба застосувати”;*
- *“Сформулюй 2–3 фрази, які можна сказати колегам у нарадчій, щоб вони не писали окрему думку”.*

19.03.2025, ГО «Честь і Нечесть» в мережі Facebook опублікувала допис, в якому заявила, що таким суддею є головуючий у справі за обвинуваченням Коваленка О.І. — Євгенов М.О., і поставила під сумнів його професійну доброчесність та незалежність, вказуючи на порушення ним таємниці нарадчої кімнати та використання ШІ при формуванні правової позиції. Цей допис зібрав понад 3 200 вподобань, 239 коментарів і був поширений понад 900 разів.

24.03.2025 Євгенов М.О. прокоментував цей допис, публічно підтвердивши використання ШІ як допоміжного інструменту під час здійснення правосуддя, зазначивши про велике навантаження на суддів.

25.03.2025 у відповідь на суспільний резонанс пресслужба Шевченківського районного суду м. Києва заявила на сайті суду та у Facebook, що 15.12.2024 у суді затверджено Політику використання інструментів ШІ, яка не поширюється на здійснення

правосуддя. Також зазначено, що суд не коментуватиме обставини ухвалення рішень в окремих справах з огляду на таємницю нарадчої кімнати та незалежність суддів.

21.03.2025 колегія суддів під головуванням Євгенова проголосила обвинувальний вирок, визнавши Коваленка О.І. винним за всіма статтями обвинувачення та призначивши покарання у вигляді 12 років позбавлення волі.

3.2) Ознаки дисциплінарного проступку за п. 3 ч. 1 ст. 106 ЗУ "Про судоустрій":

Відповідно до ст. 124 Конституції України правосуддя в Україні здійснюють виключно суди. Делегування функцій судів не допускається.

Відповідно до ч. 5 ст. 48 ЗУ "Про судоустрій" незалежність судді забезпечується, зокрема, порядком здійснення правосуддя, визначеним процесуальним законом, таємницею ухвалення судового рішення.

Згідно з ч. 3 ст. 367 КПК України судді не мають права розголошувати хід обговорення та ухвалення вироку в нарадчій кімнаті.

Відповідно до ст. 16 Кодексу суддівської етики (в редакції від 18.09.2024, що набула чинності на момент перебування суддів в нарадчій кімнаті по справі №761/27027/23), використання суддею технологій штучного інтелекту є допустимим, якщо це не впливає на незалежність та неупередженість судді, не стосується оцінки доказів і процесу ухвалення рішень та не порушує вимог законодавства.

Ця норма формулює три умови допустимості використання ШІ суддею: збереження незалежності та неупередженості судді, недопущення делегування функцій оцінки доказів чи процесу прийняття рішень, а також дотримання вимог чинного законодавства.

Водночас, зі змісту діалогу із JUNE, опублікованому 18 березня 2025 року у виданні "UAI", можна побачити такі запити пана Євгенова М.О.: *"Я готую обвинувальний вирок і в мене виникла суперечка з іншими суддями щодо статті 114-1 Кримінального кодексу України"; "Я хочу закрити цю дискусію […]"; "Знайди для мене прецеденти з обґрунтуванням […],* ***щоб нейтралізувати їх можливі заперечення****"; "Дай формулювання,* ***яке виглядає як наша власна позиція суду*** *і відбиває такі аргументи захисту"; "****Ми в нарадчій кімнаті прямо зараз****. Один суддя хоче виправдати по 114-1, а інша виправдати ще й по 111-2.* ***Дай короткі тези без «води» чому обидві ці статті треба застосувати****"; "Сформулюй 2–3 фрази, які можна сказати колегам у нарадчій,* ***щоб вони не писали окрему думку****"; "Ми вже погодилися, що він винний, питання лише як правильно обґрунтувати 114-1.* ***Допоможи «підперти» це юридично****".*

Наведені запити свідчать про те, що суддя Євгенов М.О. фактично обговорював із ШІ процес ухвалення судового рішення, позиції інших суддів у нарадчій кімнаті та просив сформулювати аргументи для обґрунтування вироку і переконання колег.

Водночас, як зазначено вище, попри відсутність конкретної вказівки та посилання на Євгенова М.О. у згаданих публічних діалогах, його з легкістю можна ідентифікувати за збігом обставин справи та часом розгляду кримінальної справи.

В цьому контексті, наголошуємо на такому: право на звернення зі скаргою щодо дисциплінарного проступку судді (дисциплінарною скаргою) передбачене законом з

метою інформування ВРП як органу, відповідального за формування доброчесного та високопрофесійного корпусу суддів, про відомі їм факти і обставини неналежної поведінки судді. Разом з тим підставою притягнення судді до дисциплінарної відповідальності є не власне дисциплінарна скарга з викладеними у ній мотивами, а факт допущення таким суддею порушення закону чи морально-етичних вимог, яке містить склад дисциплінарного проступку. Тому у випадку встановлення таких обставин дисциплінарним органом ВРП у процесі розгляду дисциплінарної справи сама по собі скарга та наведені в ній мотиви вже не мають правового значення для притягнення судді до дисциплінарної відповідальності (п. 85, 86 постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 вересня 2024 року у справі № 990SCGC/12/24).

Також, слід звернути увагу на **Європейський етичний кодекс щодо ШІ в судових системах**, ухвалений Комісією з ефективності правосуддя при Раді Європи (грудень 2018)[1], в якому сформульовано принципи застосування ШІ в сфері правосуддя, в тому числі використання ШІ як засобу правового міркування. *"На практиці рішення судді формується через складну оцінку фактів, доказів, норм і їх тлумачення. Водночас **методи машинного навчання не відтворюють це міркування**, а лише здійснюють автоматизовану обробку, де кореляція величезних обсягів інформації повинна замінити розуміння реальних причин рішення (п. 77-78). **Результати, досягнуті ШІ, насправді не мають відношення до питання про юридичну відповідність того чи іншого рішення і не можуть розрізняти законні та незаконні аргументи** (п. 80)"*.

Окрім того, відповідно до Консультативного висновку ВРП від 25.07.2024 № 2322/0/15-24 щодо законопроєкту № 9445 (далі - Висновок ВРП) [2], метою принципу таємниці нарадчої кімнати є відмежування судді (складу суду) від можливості впливу сторонніх осіб та надання суду можливості скласти свою думку у справі через необхідність самотнього міркування або міркування у складі колегії суддів. Існування в Україні інституту нарадчої кімнати є однією з гарантій неупередженості та незалежності суддів та одним із запобіжників незаконного впливу на суддів під час ухвалення рішення за результатами розгляду справи (абз. 4 пп. 4.1 п. 4 Висновку ВРП).

Нарадча кімната є таким інструментом, який дає суддям, які входять до складу колегії, можливість обговорити обставини справи та ухвалити судове рішення. У той же час, ураховуючи те, що матеріали справи перебувають у головуючого у справі судді-доповідача, склад суду має впевненість та переконання в тому, що не лише ніхто не втрутиться в процес обговорення обставин справи, а й не набуде розголосу думка кожного судді, висловлена під час такої наради. Наведене обмежує суддю у спілкуванні зі сторонніми особами й, відповідно, не лише виключає можливість впливу на них, а й створює додаткові зобов'язання відсторонитися від «власних та сторонніх проблем» і зосередитися виключно на процесі усунення стану невизначеності, який існує між учасниками процесу, та ухвалити судове рішення, керуючись внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному, об'єктивному та безпосередньому дослідженні наявних у справі доказів (абз. 1, 2 п. 4.4. п. 4 Висновку ВРП).

---

[1] European Ethical Charter on the Use of Artificial Intelligence in Judicial Systems and their environment (2018), URL: https://rm.coe.int/ethical-charter-en-for-publication-4-december-2018/16808f699c

[2] Консультативний висновок ВРП від 25.07.2024 № 2322/0/15-24 щодо законопроєкту № 9445 «Про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення ухвалення та проголошення судових рішень, URL: https://www.hcj.gov.ua/doc/doc/46769?utm_source=chatgpt.com

Таким чином, можна констатувати, що Євгенов М.О. обговорював із ШІ процес ухвалення судового рішення, позиції інших суддів у нарадчій кімнаті та просив сформулювати аргументи для обґрунтування обвинувального вироку і переконання колег, що свідчить про залучення стороннього інструменту до процесу формування правової позиції суду під час наради. Такі дії суперечать вимогам ч. 3 ст. 367 КПК України щодо нерозголошення обговорення у нарадчій кімнаті та не відповідають умовам допустимого використання ШІ, визначеним ст. 16 Кодексу суддівської етики.

Крім того, 24.03.2025 Євгенов М.О. прокоментував допис ГО «Честь і Нечесть» у соціальній мережі Facebook, зазначивши, що звинувачення на його адресу є «абсурдними», та порівняв використання ШІ із зверненням судді до наукової літератури в бібліотеці.

Така поведінка судді публічно виправдовує використання ШІ під час ухвалення вироку та фактично підтверджує використання стороннього інструменту у процесі формування правової позиції суду під час перебування у нарадчій кімнаті, а тому ставить під сумнів самостійність здійснення суддею правосуддя та об’єктивно сприймається як така, що порочить звання судді та підриває авторитет правосуддя в очах суспільства.

Отже, такі обставини свідчать про наявність у діях судді Євгенова М.О. ознак дисциплінарного проступку, передбаченого п. 3 ч. 1 ст. 106 ЗУ “Про судоустрій”, вчиненого повторно.

3.3) Ознаки дисциплінарного проступку за п. 5 ч. 1 ст. 106 ЗУ “Про судоустрій”:

Окрім зазначеного, вважаємо, що суддя Євгенов М.О. порушив таємницю ухвалення судового рішення. Так, під час введення запитів до JUNE у справі за обвинуваченням Коваленка О.І. суддя активував опцію «Make it discoverable» (що в перекладі на українську дослівно означає “Зробити його видимим/доступним”), створивши публічне посилання на діалог. Унаслідок цього зміст його спілкування з ШІ став доступним у пошуковій видачі Google та публічно відомим невизначеному колу осіб, що призвело до розголошення даних про перебіг обговорення, мотиви та підстави ухвалення судового рішення поза межами нарадчої кімнати.

Відповідно до Бангалорських принципів поведінки суддів від 19.05.2019 об'єктивність судді є необхідною умовою для належного виконання ним своїх обов'язків. Вона проявляється не тільки у змісті винесеного рішення, а й в усіх процесуальних діях, що супроводжують його прийняття.

Згідно зі ст. 12 Кодексу суддівської етики конфіденційна інформація, отримана суддею під час виконання обов'язків, не повинна використовуватися або розголошуватися суддею з будь-якою метою, не пов'язаною з виконанням суддею повноважень.

Відповідно до положень ст. 367 КПК України під час ухвалення вироку ніхто не має права перебувати в нарадчій кімнаті, крім складу суду, який здійснює судовий розгляд. Судді не мають права розголошувати хід обговорення та ухвалення вироку в нарадчій кімнаті.

Так, в цьому контексті слід звернути увагу на детальний опис процесу ухвалення рішення, описаного в Постанові Об’єднаної палати Верховного суду від 24.02.2020 по справі № 316/1358/17: *з урахуванням приписів КПК нарада суду відбувається у*

нарадчій кімнаті, тобто ізольованому приміщенні, доступ до якої інших осіб, крім суддів, які входять до складу колегії у зазначеному кримінальному провадженні, - відсутній; ***судді зобов`язані ухвалювати рішення виключно на підставі внутрішнього переконання, що сформувалося у ході судового розгляду, і власних правових знань****; неприпустимим є контакт з суддями (суддею), які перебувають у нарадчій кімнаті, у тому числі телефоном чи з використанням інших засобів зв`язку стосовно справи, що розглядається;* ***заборонено розголошувати відомості про те, що відбувається в нарадчій кімнаті, включаючи обговорення фактичних обставин кримінального провадження, хід обговорення, судження суддів, їх позиції, результат голосування****; неприпустимість будь-якого впливу ззовні на процес ухвалення судового рішення;* ***судді (суддя) не мають права консультуватися з будь-ким з приводу розгляду кримінального провадження***.

Крім того, відповідно до висновків ККС ВС у Постанові від 24.04.2019 по справі № 265/7387/15-к: *Невиконання імперативних норм ст. 367 КПК стосовно таємниці наради суддів порушує також таку засаду кримінального провадження, як законність, яка вимагає від суду, зокрема, неухильно додержуватися вимог Конституції України, КПК, міжнародних договорів, вимог інших актів законодавства.*

Згідно з висновками ККС ВС в ухвалі від 01.10.2019 у справі № 316/1358/17, *ст. 367 КПК визначає «таємницю наради суддів», а не «таємницю нарадчої кімнати». Мета цієї норми полягає в забезпеченні незалежності та неупередженості суддів при обговоренні та ухваленні судового рішення. Положення ч. 3 цієї статті, згідно з якими судді не мають права розголошувати хід обговорення та ухвалення вироку в нарадчій кімнаті, також спрямовані на забезпечення незалежності суддів, оскільки* ***судді при обговоренні вироку повинні мати можливість висловлюватися вільно, не побоюючись того, що в подальшому їх позиція всупереч їх волі стане відомою стороннім особам і потягне ті чи інші негативні наслідки для них****.*

Крім того, за рекомендаціями Верховного Суду від 29.01.2025 апеляційним та місцевим судам у зв'язку зі скасуванням інституту «нарадчої кімнати» Законом України від 19.12.2024 року № 4173-IX[3], загальні засади ухвалення та проголошення судових рішень залишаються незмінними, зокрема:

- зберігається таємниця ухвалення судового рішення, тобто під час ухвалення судового рішення суддя не має права обговорювати обставини та матеріали справи, застосування норм права та судову практику в цій справі, а також зміст судового рішення з іншими особами, крім складу суду, який розглядає справу;
- судді не мають права розголошувати міркування, що були висловлені при обговоренні під час ухвалення судового рішення;
- забезпечується незалежність та неупередженість суддів та підкорення їх лише закону, що, серед іншого, передбачає відсутність сторонніх осіб біля суддів, які входять до складу суду та ухвалюють судове рішення, з метою унеможливлення втручання у процес ухвалення судового рішення.

Так, під час перебування у нарадчій кімнаті суддя Євгенов М.О. звертався до ШІ JUNE для отримання аргументів щодо обґрунтування обвинувального вироку та переконання колег, при цьому активував функцію «Make it discoverable», що зробило зміст діалогу

[3] Рекомендації Верховного Суду апеляційним та місцевим судам від 29.01.2025 у зв'язку зі скасуванням інституту «нарадчої кімнати» Законом України від 19.12.2024 року № 4173-IX, URL: https://court.gov.ua/press/news/1745982/

публічно доступним у пошуковій видачі Google. Такі дії призвели до розголошення фактичних даних про перебіг обговорення, мотиви та підстави ухвалення судового рішення, що порушує вимоги ст. 367 КПК України, положення Кодексу суддівської етики та встановлені принципи таємниці ухвалення судового рішення.

Отже, дії судді Євгенова М.О. підпадають під ознаки дисциплінарного проступку, передбаченого п. 5 ч. 1 ст. 106 Закону України "Про судоустрій", оскільки вони порушують таємницю ухвалення судового рішення у справі №761/27027/23.

4. Обгрунтування щодо обрання дисциплінарного стягнення:

Відповідно до п. 1 ч. 8 ст. 109 ЗУ "Про судоустрій" дисциплінарне стягнення у виді подання про звільнення судді з посади застосовується у разі вчинення суддею істотного дисциплінарного проступку, грубого чи систематичного нехтування обов'язками, що є несумісним зі статусом судді або виявило його невідповідність займаній посаді.

Згідно з п.п. 1, 7 ч. 9 ст. 109 ЗУ "Про судоустрій" істотним дисциплінарним проступком або грубим нехтуванням обов'язками судді, що є несумісним зі статусом судді або виявляє його невідповідність займаній посаді, може бути визнаний, зокрема, будь-який з таких фактів: 1) суддя допустив поведінку, що порочить звання судді або підриває авторитет правосуддя; 7) суддя допустив інше грубе порушення закону, що підриває суспільну довіру до суду.

Так, Євгенов М.О. грубо нехтує обов'язками судді, умисно і систематично використовуючи ШІ під час ухвалення судових рішень та публічно виправдовуючи таку практику, що становить дисциплінарний проступок за п. 3 ч. 1 ст. 106 ЗУ "Про судоустрій"». Крім того, надання публічного доступу до інформації, що становить таємницю наради суддів, утворює проступок, передбачений п. 5 ч. 1 ст. 106 цього Закону. За таких обставин вважаємо обґрунтованим застосування до Євгенова М.О. дисциплінарного стягнення у вигляді подання про звільнення з посади судді, що відповідатиме принципу пропорційності вчиненого суддею проступку, його наслідків та характеру вини.

Таким чином, зважаючи на наведені обставини, керуючись ст.ст. 106 - 109 Закону України "Про судоустрій",

ПРОСИМО:

Притягнути суддю Шевченківського районного суду м. Києва Євгенова Микиту Олександровича до дисциплінарної відповідальності та застосувати до нього найбільш обтяжливий вид дисциплінарного стягнення у вигляді подання про звільнення судді з посади, оскільки інші, менш обтяжливі дисциплінарні стягнення, не будуть пропорційні вчиненим суддею порушенням.

Додатки до скарги (в копіях):

1. Документи на підтвердження повноваження представника (Ордер на надання правничої допомоги ГО "Честь і Нечесть"; свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю);
2. Ухвала (витяг з ЄДРСР) слідчого судді Шевченківського районного суду м. Києва Євгенова М.О. від 20.06.2024;
3. Ухвала (витяг з ЄДРСР) слідчого судді Шевченківського районного суду м. Києва Євгенова М.О. від 25.06.2024 про виправлення описки в ухвалі від 20.06.2024;
4. Ухвала (витяг з ЄДРСР) Київського апеляційного суду від 27.06.2024;
5. Окрема думка судді Антипенко О.А. (витяг з ЄДРСР) від 27.06.2024;
6. Скріншоти публікації телеграм-каналу «Корупційний фронт» від 25.06.2024;
7. Стаття видання про технології і штучний інтелект «UAI» від 18.03.2025;

8. Скріншоти публікації допису в мережі Facebook ГО «Честь і Нечесть» від 19.03.2025;
9. Скріншоти коментарів Євгенова М.О. допису в мережі Facebook ГО «Честь і Нечесть».

Представник скаржника /підписано КЕП/ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

12.06.2025